

UMRÆÐUFUNDUR SA
7. NÓVEMBER 2013

Í AÐDRAGANDA KJARASAMNINGA EFNAHAGSUMHVERFI OG LAUNAÞRÓUN

Þorsteinn Víglundsson
framkvæmdastjóri SA

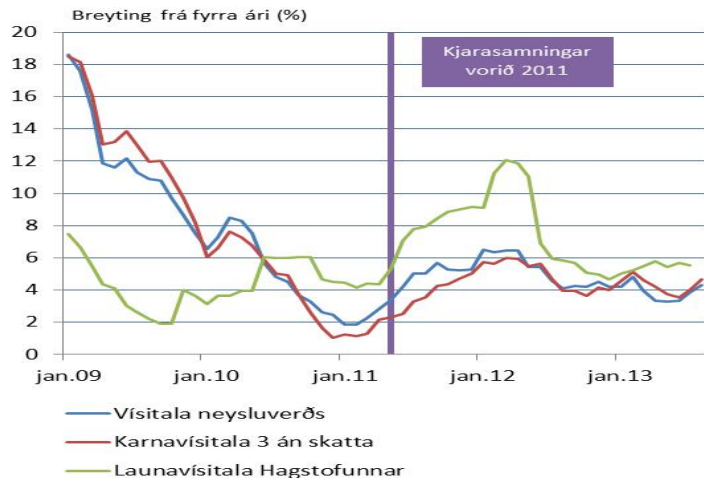
- Kjarasamningar 2011- víti til að varast
- Við eigum aðra valkosti
- Ný umgjörð kjarasamninga
- Áherslur gagnvart stjórnvöldum
- Áherslur SA í komandi kjarasamningum
- Staðan nú

Samningurinn 2011 ýtti undir verðbólgu ...

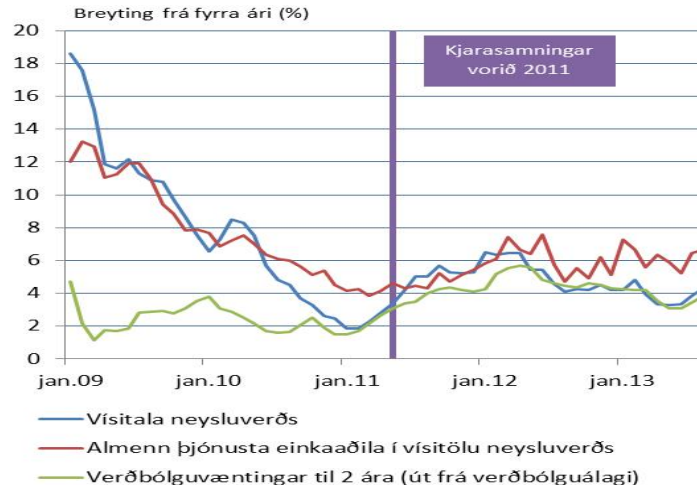
- Verðbólga og verðbólguvæntingar lækkuðu mikið frá 2009 og fram á fyrstu mánuði 2011
- Verðbólga jókst á ný er leið fram á vor með lækkun gengis og hækkandi olíuverði ...
- ... í kjölfar kjarasamninga tók hins vegar innlendir þáttur verðbólgunnar, undirliggjandi verðbólga og verðbólguvæntingar að aukast mikið á ný

Kjarasamningar 2011, launahækkanir og verðbólga

Heimildir: Hagstofa Íslands, Seðlabanki Íslands.

Kjarasamningar 2011, innlend verðbólga og verðbólguvæntingar

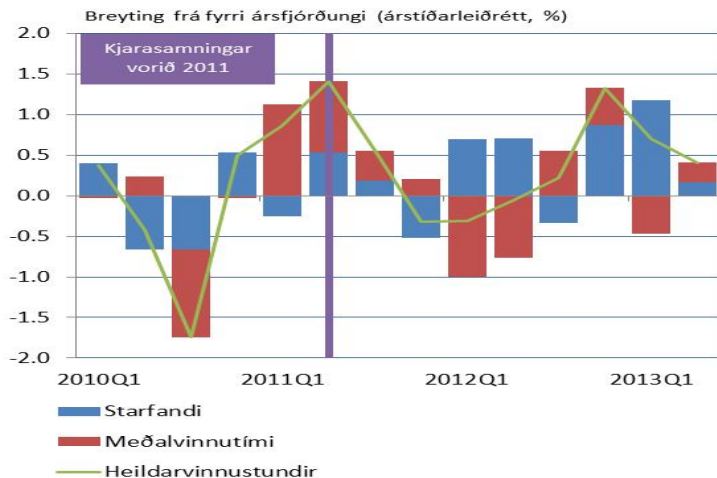
Heimildir: Hagstofa Íslands, Seðlabanki Íslands.

... og gróf undan bata á vinnumarkaði

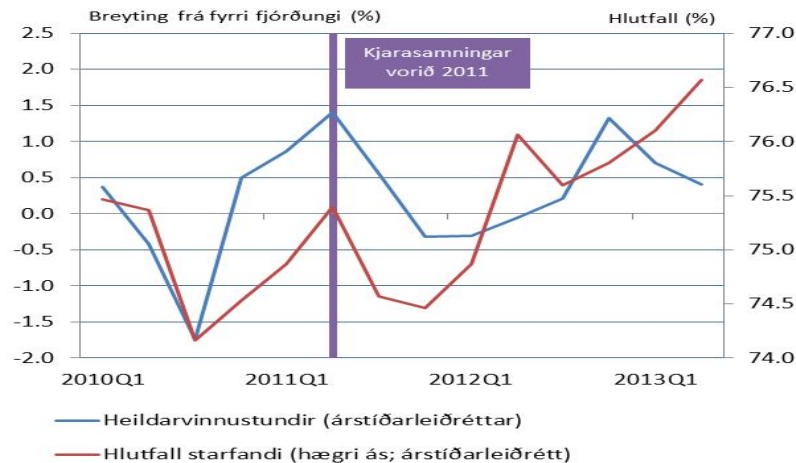
- Viðsnúningur varð á vinnumarkaði seint árið 2010 – aðallega með fjölgun meðalvinnustunda en að einhverju leyti einnig með fjölgun starfa
- Kjarasamningurinn virðist hafa grafið undan þessum bata: fljótlega í kjölfarið fer meðalvinnustundum að fækka aftur og hlutfall starfandi lækkaði á ný

Kjarasamningar 2011 og vinnuafleiftirspurn

Heimildir: Hagstofa Íslands, Seðlabanki Íslands.

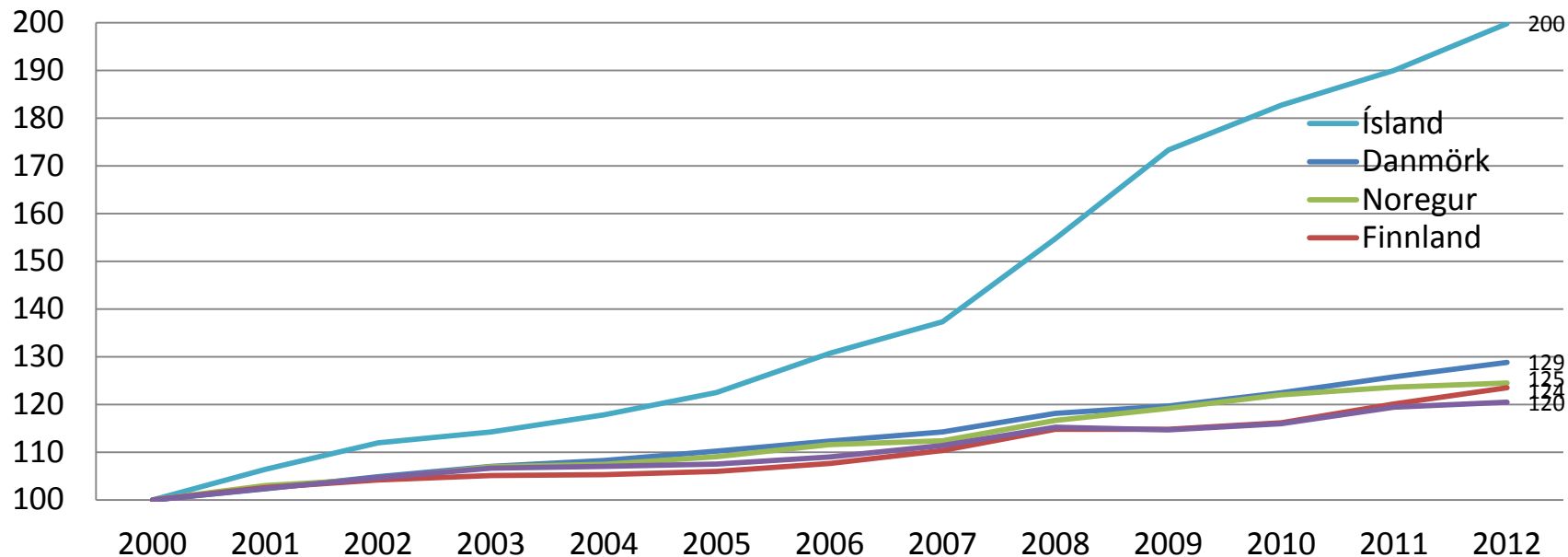
Kjarasamningar 2011 og vinnuafleiftirspurn

Heimildir: Hagstofa Íslands, Seðlabanki Íslands.

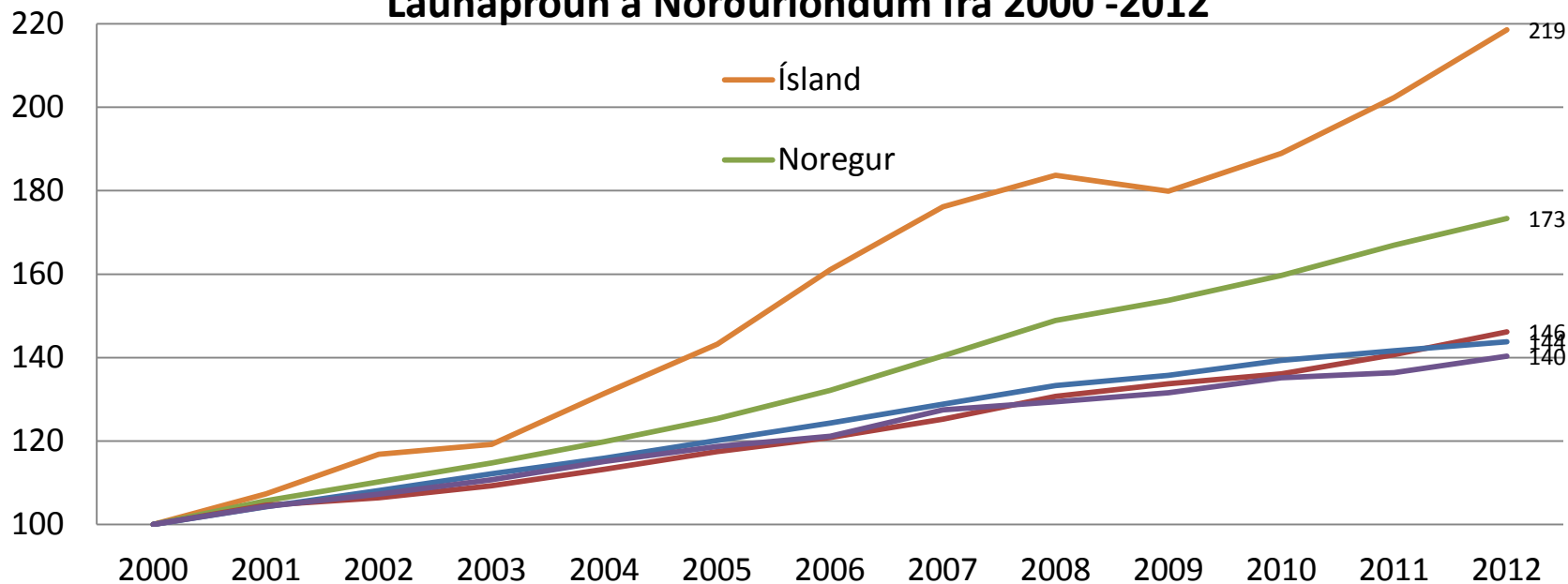
Við eigum val

Verðlagspróun á Norðurlöndum frá 2000 -2012

Við eigum val

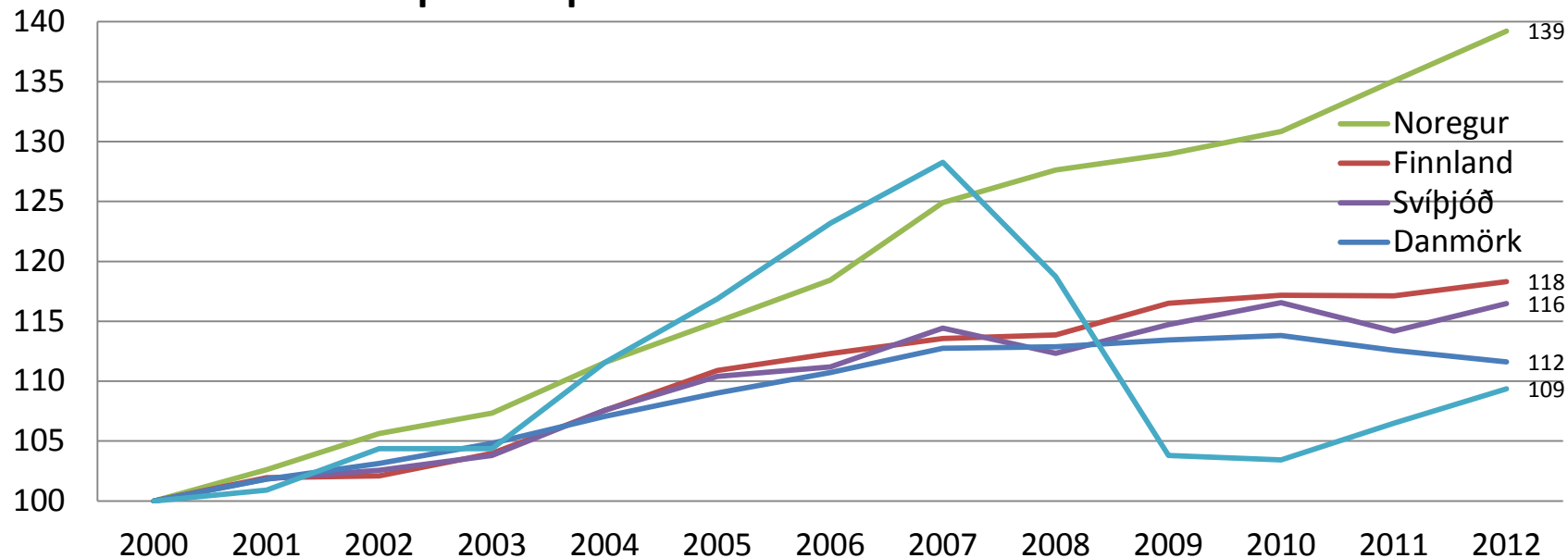
Launapróun á Norðurlöndum frá 2000 -2012

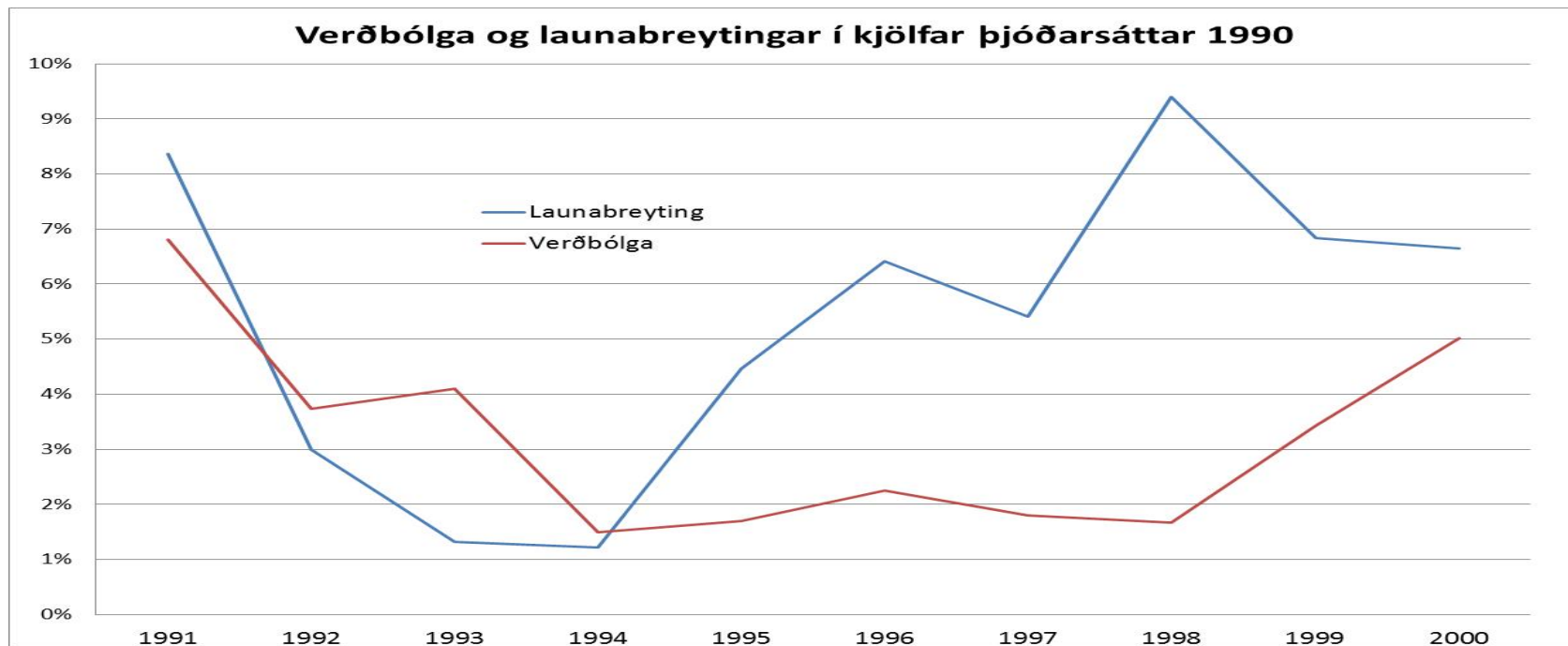
Heimild: OECD. Compensation per employee in the total economy

Við eigum val

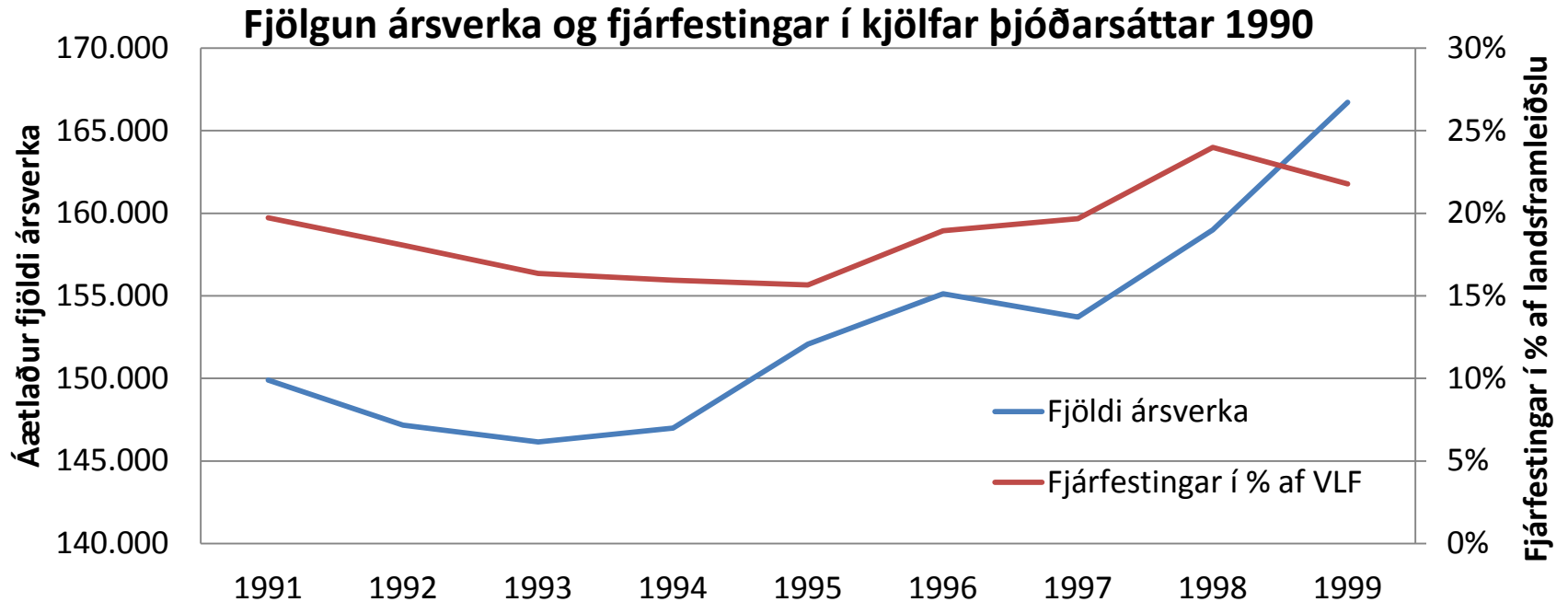
Kaupmáttarþróun á Norðurlöndum frá 2000- 2012

Við eigum val

Við eigum val

Ný umgjörð kjarasamninga

- ❑ Reynslan af kjarasamningum 2011 leiddi til krafna um breytt og markvissari vinnubrögð af hálfu allra samningsaðila.
- ❑ BSRB hafði frumkvæði að vinnu sem hófst undir lok árs 2011
- ❑ Skýrsla um fyrirkomulag kjarasamninga á Norðurlöndum – mars 2013
- ❑ Samkomulag um greiningu á efnahagslegum forsendum kjarasamninga og launaþróun á samningstíma gert í sumar.
- ❑ Afrakstur þeirra vinnu lagður til grundvallar kjaraviðræðum nú.

Ný umgjörð kjarasamninga

Júní 2013

Samkomulag um skýrslu um forsendur kjarasamninga

Nóv 2013

Kjarasamningur til 12 mánaða

Samkomulag um viðfangsefni aðila vinnumarkaðar á gildistíma samnings

Samkomulag um aðkomu stjórnvalda

Vor 2014

Niðurstaða í verkefnum er lúta að efnahagsumgjörð

Niðurstaða varðandi framtíðarfyrirkomulag kjarasamninga

Nóv 2014

Nýr kjarasamningur á grundvelli nýs líkans

Grundaður á endurskoðaðri peningamálastefnu

Studdur af stefnu í ríkisfjármálum

Ný umgjörð kjarasamninga

Meginstoðir nýs samningalíkans:

Sameiginleg úttekt á efnahagsumhverfi og launaþróun í upphafi viðræðna

Atvinnugreinasamningar
– Fækkar samningum úr 100+ í +/-15

Sameiginleg úttekt á efnahagsumhverfi og launaþróun í upphafi viðræðna

Útflutningsgreinar gefa „merkið“

Áherslur gagnvart stjórnvöldum

Efnahagsumgjörð

- Endurmat peningamálastefnu
- Samspil ríkisfjármála, vinnumarkaðar og peningamála
- Afnám hafta og áhrif á gengi og verðlag

Önnur verkefni

- Fjárfestingar og aðgerðir til örvunar
- Skattamál
- Vinnumarkaðs- og menntamál
- Almannatryggingar og lífeyrismál
- Húsnæðismál
- Aðgerðir gegn svartri atvinnustarfsemi

Meginmarkmið kjarasamninga

- Ný þjóðarsátt um bætt lífskjör með lækkun verðbólgu og vaxta
- Launabreytingar í samræmið við markmið um stöðugt verðlag
- Bætt efnahagsumgjörð leiði til aukinnar fjárfestingar fyrirtækja og kröftugri hagvaxtar
- Aukin fjárfesting skili 10-15 þúsund nýjum störfum á næstu 4 árum
- Fyrsta skrefið í átt að nýjum vinnubrögðum við gerð og framkvæmd kjarasamninga
- Sköpum störf í stað verðbólgu – Bætt lífskjör allra**

Staðan nú

Samhljómur um

- Þörf fyrir breytt vinnubrögð
- Aðferðafræði og megináherslur nýs samningslíkans
- Samningstíma
- Áhersla á kaupmátt og lækkun verðbólgu

Óljóst

- Aðkoma stjórnvalda
- Samræmd launastefna
- Afstaða stéttarféлага á opinberum vinnumarkaði

Órætt

- Launaliður
- Lífeyrismál